

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII

PLENUL

**HOTĂRÂREA nr. 1382
din 14 noiembrie 2016**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, transmis spre avizare de Ministerul Justiției, cu adresa nr. 33397/16.09.2016;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare:

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Avizează favorabil proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu observațiile prezentate în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. – Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Data în București, la 14.11.2016

**PREȘEDINTE,
Judecător Mircea Aron**

Consiliul Superior
al Magistraturii

Anexă la Hotărârea nr. 1382 din 14 noiembrie 2016 a Plenului Consiliului Superior al
Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004
privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu
modificările și completările ulterioare**

În urma examinării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, transmis spre avizare de Ministerul Justiției cu adresa nr. 33397/16.09.2016;

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare;

În baza Hotărârii nr. 1382 din 14 noiembrie 2016 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;

Avizează favorabil proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele observații:

Verificând compatibilitatea măsurilor preconizate prin proiectul de act normativ cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune, Plenul a apreciat că modificările care se urmăresc a fi operate la nivelul art. 5 alin. (3) și art. 44 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 contravin dispozițiilor constituționale în materie.

Astfel, potrivit art. 19 alin. (1) din Constituția României, cetățeanul român nu poate fi extrădat sau expulzat din România

În conformitate cu dispozițiile (2), prin derogare de la prevederile alin. (1), cetățenii români pot fi extrădați în baza convențiilor internaționale la care România este parte, în condițiile legii și pe bază de reciprocitate. Totodată, la alineatul (3) al aceluiași articol se stabilește că cetățenii străini și apatrizii pot fi extrădați numai în baza unei convenții internaționale sau în condiții de reciprocitate.

Consiliul Superior
al Magistraturii

Anexă la Hotărârea nr. 1382 din 14 noiembrie 2016 a Plenului Consiliului Superior al
Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Reglementarea în vigoare din Legea nr. 302/2004 referitoare la extrădare este conformă cu dispozițiile constituționale citate mai sus.

În acest sens, conform art. 20 alin. (1) din actul normativ menționat mai sus - articol care reglementează condițiile în care se realizează extrădarea cetățenilor români - cetățenii români pot fi extrădați din România în baza convențiilor internaționale multilaterale la care aceasta este parte și pe bază de reciprocitate, dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) persoana extrădabilă domiciliază pe teritoriul statului solicitant la data formulării cererii de extrădare;
- b) persoana extrădabilă are și cetățenia statului solicitant;
- c) persoana extrădabilă a comis fapta pe teritoriul sau împotriva unui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, dacă statul solicitant este membru al Uniunii Europene.

În conformitate cu prevederile alineatului (2) al aceluiași articol, „În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) și c), atunci când extrădarea se solicită în vederea efectuării urmăririi penale sau a judecării, o condiție suplimentară este ca statul solicitant să dea asigurări considerate ca suficiente că în cazul condamnării la o pedeapsă privativă de libertate printr-o hotărâre judecătorească definitivă, persoana extrădată va fi transferată în vederea executării pedepsei în România”.

Totodată, la art. 20 alin. (3) din Legea nr. 302/2004 se stabilește că cetățenii români pot fi extrădați în baza dispozițiilor tratatelor bilaterale și pe bază de reciprocitate.

Chiar dacă la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 302/2004 se prevede că lipsa reciprocității nu împiedică să se dea curs unei cereri de asistență judiciară internațională în materie penală într-una dintre situațiile enumerate în cuprinsul acestui alineat la lit. a) - c)¹, aceste prevederi vizează cererile de asistență judiciară internațională ca formă a cooperării judiciare în materie penală și nu cererile de extrădare care reprezintă, o formă distinctă de cooperare judiciară în materie penală.

În acest sens, astfel cum rezultă chiar din dispozițiile art. 1 din Legea nr. 302/2004², asistența judiciară în materie penală este o formă a cooperării judiciare

¹ Aceste situații sunt: dacă aceasta fie se dovedește necesară datorită naturii faptei sau nevoii de a lupta împotriva anumitor forme grave ale criminalității; fie poate contribui la îmbunătățirea situației suspectului, inculpatului ori condamnatului sau la reintegrarea sa socială, fie poate servi la clarificarea situației judiciare a unui cetățean român.

² Conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 302/2004 - articol care stabilește domeniul de aplicare al acestui act normativ - această lege se aplică următoarelor forme de cooperare judiciară internațională în materie penală: a) extrădarea; b) predarea în baza unui mandat european de arestare; c) transferul de proceduri în materie penală; d) recunoașterea și executarea hotărârilor; e) transferarea persoanelor condamnate; f) asistența judiciară în materie penală; g) alte forme de cooperare judiciară internațională în materie penală.

Consiliul Superior
al Magistraturii

Anexă la Hotărârea nr. 1382 din 14 noiembrie 2016 a Plenului Consiliului Superior al
Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

internaționale în materie penală, alături de celelalte forme de cooperare, respectiv: extrădarea, predarea în baza unui mandat european de arestare, transferul de proceduri în materie penală, recunoașterea și executarea hotărârilor, transferarea persoanelor condamnate, alte forme de cooperare judiciară internațională în materie penală.

Orice modificare sau completare a dispozițiilor cu caracter general referitoare la condițiile în care se realizează cooperarea judiciară internațională în materie penală va fi aplicabilă fiecăreia dintre formele sub care se poate manifesta aceasta, dacă nu este prevăzută o derogare expresă în acest sens.

Prin urmare, chiar dacă prin proiectul de act normativ transmis la avizare nu se propune și modificarea dispozițiilor art. 20 care reglementează condițiile în care se realizează extrădarea cetățenilor români, modificarea dispozițiilor art. 5 alin. (3) și ale art. 44 este de natură să afecteze condițiile în care poate fi autorizată extrădarea, respectiv luarea măsurii arestării provizorii, anterior primirii cererii de extrădare.

Astfel, cum se susține și în expunerea de motive, prin înlocuirea sintagmei „asistență judiciară internațională” cu formularea „cooperare judiciară internațională”, se creează posibilitatea aplicării principiului prevăzut de art. 5 alin. (3), la toate formele cooperării judiciare, aceste prevederi fiind situate chiar la art. 1 din Capitolul I - Domeniul de aplicare și principii generate ale cooperării judiciare internaționale în materie penală.

În orice caz, dacă modificarea propusă va fi promovată, aceasta va genera o contradicție între dispozițiile constituționale și dispozițiile art. 5 alin. (3) din lege.

De asemenea, ar exista o contradicție între dispozițiile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 302/2004, astfel cum se preconizează a fi modificate și dispozițiile art. 14 alin. (1) din Codul de procedura penală, potrivit cărora extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internațional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condițiile legii.

Sub acest aspect, potrivit art. 7 din Legea nr. 302/2004, cererile adresate autorităților române în domeniile reglementate de această lege se îndeplinesc potrivit normelor române de drept procesual penal, dacă prin această lege nu se prevede altfel.

În ceea ce privește modificarea dispozițiilor art. 44 alin. (3) din Legea nr. 302/2004, având în vedere obiectul de reglementare al acestui articol, respectiv condițiile în care poate interveni, în caz de urgență, arestarea provizorie a persoanei solicitate a fi extrădate, anterior primirii cererii de extrădare, trebuie observată legătura indisolubilă între cele două texte [art. 5 alin. (3) și art. 44 alin. (3)].

Sub acest aspect, la art. 44 alin. (1) din Legea nr. 302/2004 se prevede că, în caz de urgență, la cererea motivată a statului solicitant, persoana urmărită poate fi arestată provizoriu în vederea extrădării, anterior primirii cererii de extrădare. Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, notița roșie sau difuziunea de urmărire internațională prin

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

Consiliul Superior
al Magistraturii

Anexă la Hotărârea nr. 1382 din 14 noiembrie 2016 a Plenului Consiliului Superior al
Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

canalele Organizației Internaționale de Poliție Criminală - Interpol echivalează cu o cerere de arestare provizorie în vederea extrădării dacă se prevede expres în tratatul aplicabil ori există reciprocitate.

De altfel, Plenul a apreciat că propunerea de modificare a art. 5 alin. (3), respectiv a art. 44 alin. (2) din lege nici nu este de natură să răspundă obiectivelor de reglementare precizate în expunerea de motive a proiectului de act normativ, respectiv acelea de securizare a teritoriului național, inclusiv prin instrumente de cooperare judiciară.

Astfel, în condițiile în care cerințele extrădării cetățenilor români, prevăzute de art. 20 din Legea nr. 302/2004, rămân nemodificate, aceștia putând fi extrădați din România în baza convențiilor internaționale multilaterale la care aceasta este parte și pe bază de reciprocitate, este nejustificată modificarea art. 44 alin (2), astfel încât să permită, în cazul acestor persoane, arestarea provizorie în caz de urgență, ca parte componentă a unei proceduri de extrădare care nu se poate finaliza.

În aceste condiții, textul ar rămâne să fie aplicabil numai cetățenilor străini și apatrizilor, dar, așa cum s-a arătat anterior, este de natură să înfrângă dispozițiile constituționale ale art. 19 alin. (3), care stabilesc că cetățenii străini și apatrizii pot fi extrădați numai în baza unei convenții internaționale sau în condiții de reciprocitate.

Pe de altă parte, modificarea dispozițiilor art. 5 alin. (3) din Legea nr. 302/2004 în sensul menționat va avea efecte și asupra condițiilor în care are loc extrădarea activă, respectiv atunci când se solicită extrădarea unei persoane împotriva căreia autoritățile judiciare române competente au emis un mandat de arestare preventivă sau un mandat de executare a pedepsei închisorii.

Astfel, potrivit art. 63 alin. (1) Cap. II - Extrădarea activă. Secțiunea I - Condiții pentru solicitarea extrădării din Legea nr. 302/2004, „Dispozițiile secțiunii I a cap. I din prezentul titlu se aplică în mod corespunzător în cazul în care România are calitatea de stat solicitant.”

PRESEDINTE,
Judecător Mircea ARON

